

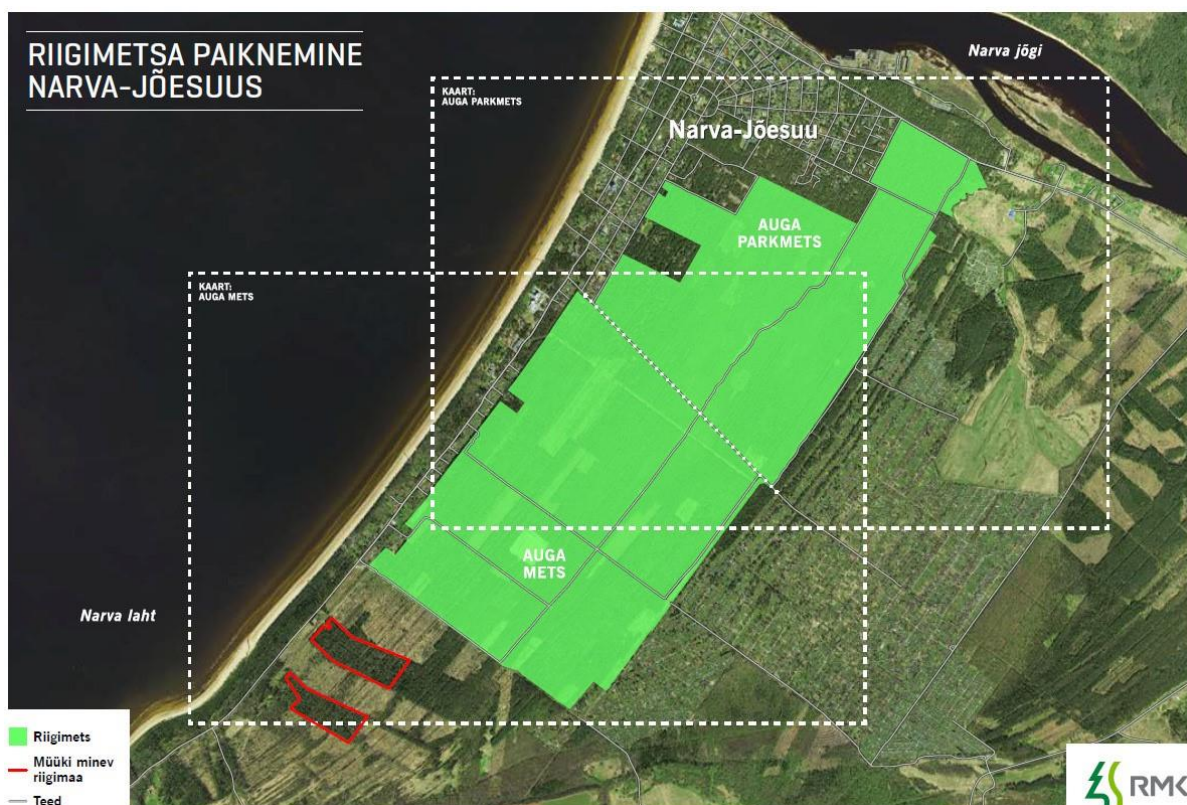
Narva-Jõesuu linna riigimetsade majandamise kava aastateks 2020-2030

Projekt

Koostaja: RMK Ida-Virumaa metsaülem Alar Süda

27. september 2018

Täpsustatud 19. märts 2021

Sisukord

I Ülevaade Narva-Jõesuu linna metsa majandamise kavaga hõlmatud riigimetsadest.....	5
II Üldised põhimõtted riigimetsade majandamisel	8
III Metsade majandamise kava Narva-Jõesuu linnas aastatel 2020–2030.....	9
1. AUGA PARKMETSA PIIRKOND	10
2. AUGA METSA PIIRKOND.....	14
IV Mõisted.....	18

Hea lugeja!

Mets on Eesti rikkus. Meile kõigile on oluline, et meie metsad oleksid elujõulised, erinevas vanuses, mitmekesised ja terved. Selline seisund saavutatakse metsa kasvatades, kasutades, uuendades ja kaitstes. Nõnda tagame, et igal järgmisel põlvkonnal on samaväärselt meiega noort metsa, keskealist metsa ja raieküpsset metsa ning võimalus kasutada nende metsadega kaasnevaid hüvesid. Erinevas vanuses mets on vajalik ka ökoloogilise mitmekesisuse tagamiseks, sest eri liigid vajad erinevaid tingimusi ja elupaiku.

Enamus Eesti metsadest on poollooduslikud ehk inimene on need kunagi istutanud ning loodus teisi puuliike omalt poolt lisanud. Elujõulise metsa saamiseks järgnevad istutamisele metsakasvatustööd. Kui mets saab raieküpseks, siis puit raiutakse ja asemele kasvatatakse uus mets.

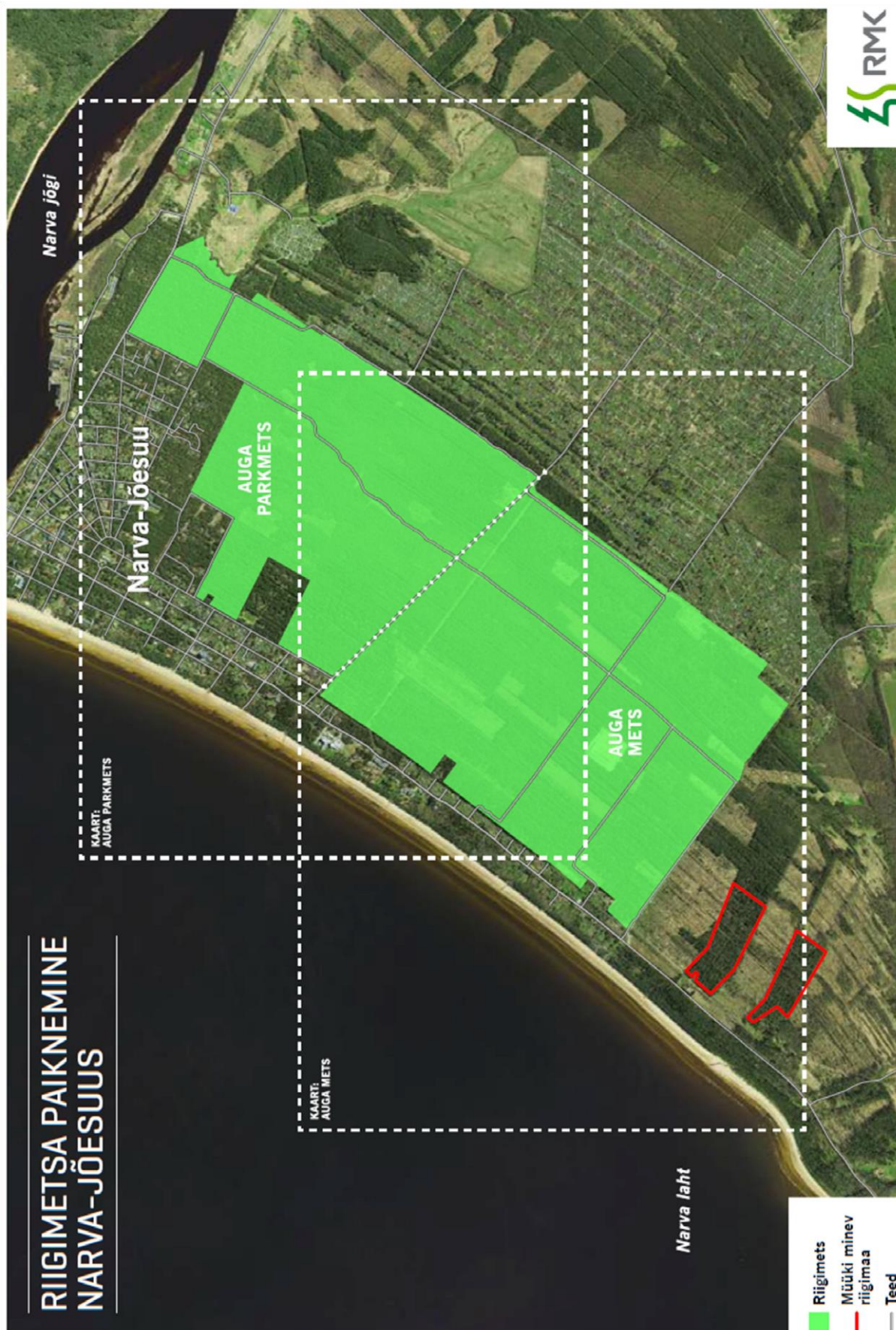
Metsa kasvatamise võtted on erinevad ja need olenevad kohapealsetest looduslikest tingimustest. Eesti tingimustes on kõige tulemuslikum uuendada metsa lageraiega, millega luuakse taimede kasvuks soodsad valgustingimused. Looduslikult on lageraiele sarnaseid tingimusi varem loonud põlengud ja tormid, mida täna aga esineb harvem ja väiksemal pindalal kui sada aastat tagasi.

Püsimetsamajandust pärsib Eestis enamasti metsade liigiline koosseis ja metsamuldade viljakus. Uue metsa kasvatamine vana metsa varjus on võimalik vaid väheviljakates männikutes, mida on Eestis vaid 6% metsamaast.

Metsa raiudes saame taastuvat ja keskkonnasõbralikku materjali, mida kasutame energia saamiseks, ehituses, mööblitööstuses, paberi tootmiseks ja paljuks muuks. Lisaks luuakse riigimetsas looduses liikumise võimalusi, kaitstakse loodusväärtusi ja kultuuriobjekte ning toetatakse teadusuuringuid.

Selleks, et säilitada Narva-Jõesuule omaste metsade püsimine ja mitmekülgne kasutus ka tulevikus, oleme kokku pannud Narva-Jõesuu linna ümbruses kasvava riigimetsa majandamise kava aastateks 2020–2030.

RIIGIMETSÄ PAIKNEMINE NARVA-JÕESUU

■ Riigimets
■ Müüki minev riigimaa
— Teed

I Ülevaade Narva-Jõesuu linna metsa majandamise kavaga hõlmatud riigimetsadest

Narva-Jõesuu linna ümbruses asub RMK hallatavat metsamaad 756 ha¹. Sellest 30% asub looduskaitse rangeimas vööndis, kus mitte mingit metsa majandamist ei toimu.

67% on majandatavad metsad, kus metsa kasvatamine ja uuendamine toimub arvestades seadustest ja säästva metsamajandamise sertifikaatidest tulenevate piirangutega.

Tabel 1. Riigimetsamaa jagunemine hektarites (ha) majandamiskategooriate järgi Narva-Jõesuu linnas.

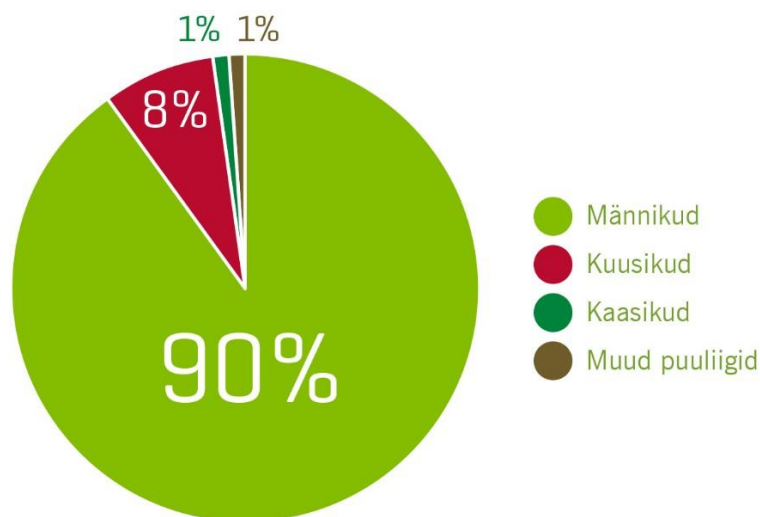
Rangelt kaitstav mets	191
RMK otsusega mitte majandatav mets	25
Kokku	216
Majandatav mets	546
Kokku	546
Kõik kokku	762

Tabel 1.1. Riigimetsamaa jagunemine hektarites (ha) majandamiskategooriate järgi Narva-Jõesuu linnas. Täpsustatud 2021.

Rangelt kaitstav mets	225
RMK otsusega mitte majandatav mets	0,1
Mittemetsamaa	21
Kokku	246
Majandatav mets	510
Kõik kokku	756

Käesolev kava hõlmab riigimetsade majandamise töid aladel, mis asuvad majandatavates metsades. Nende metsade pindala on kokku 510 ha. Neist metsadest enamuse moodustavad männikud (90%), järgnevad kuusikud (8%) ja kaasikud (1%). Ülejäänud puuliigid on esindatud vähesel määral (joonis 1).

¹ ei sisalda maid, mida RMK plaanib müüa (26 ha)

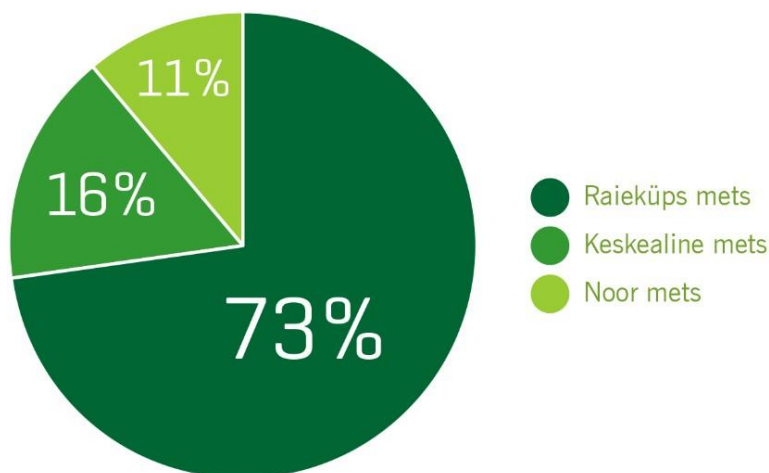

Joonis 1. Jaotus puuliikide kaupa protsentides (%).

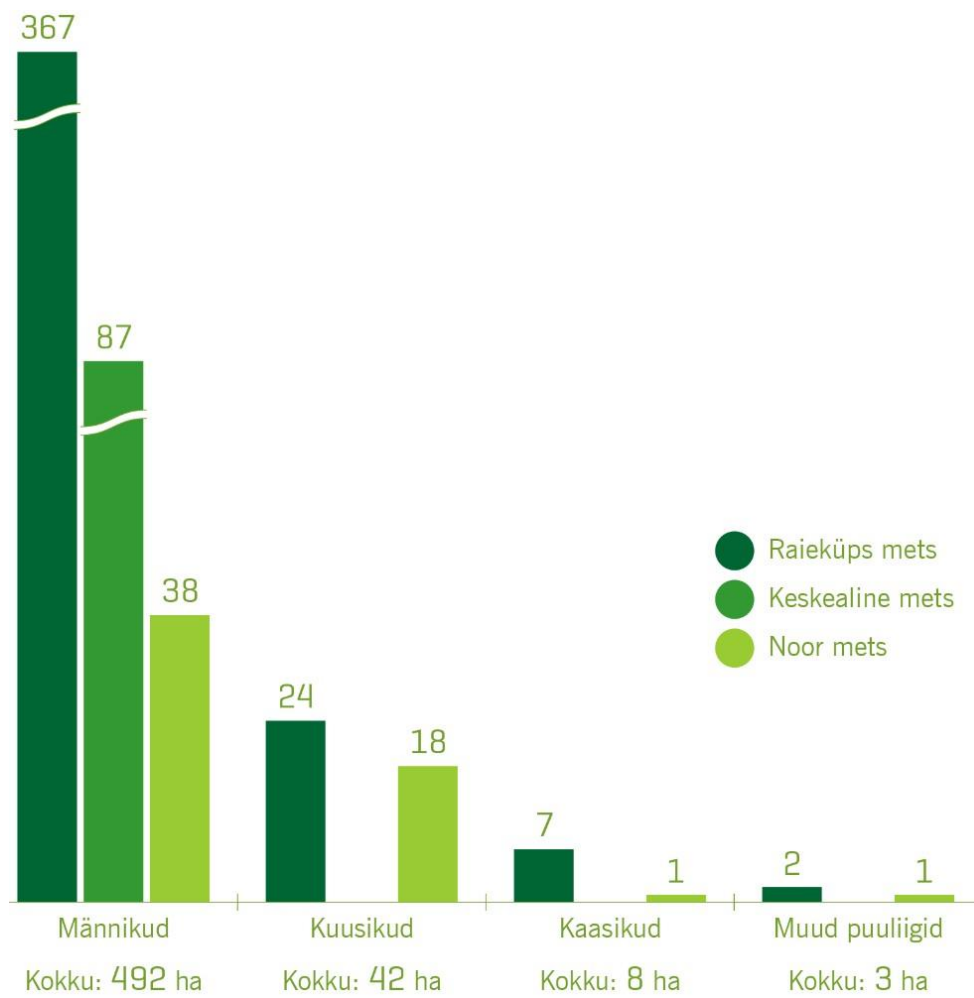
Raieküpseid metsi on 73%. Raieküpsete metsade hulka on arvestatud metsad, mis juba praegu on saavutanud või saavutavad lähema 10 aasta jooksul vanuse, mis seadusest tulenevalt lubab metsas teha uuendusraiet. Sõltuvalt puuliigist on see vanus erinev.

Keskealisi metsi on 16% ja noori metsi 11%. Noorte metsade hulka on arvatud hiljuti istutatud ja sõltuvalt puuliigist kuni 40 aasta vanused metsad (joonis 2 ja 3).

Ideaalne oleks võrdne jaotus eri vanusegruppides, mis tagab erivanuseliste metsade olemasolu ka sadade aastate pärast. Siinsetes metsades on raieküpsete metsade osakaal väga suur.

Joonis 2. Vanuseline jaotus protsentides (%).

Joonis 3. Vanuseline jaotus hektarites (ha) puuliikide kaupa.

II Üldised põhimõtted riigimetsade majandamisel

Metsi majandatakse viisil, et oleks tagatud metsade uuenemine ja mitmekülgne kasutus ka tulevikus. Tuleviku metsahoiu mõttes planeerime metsade uuendamist sihiga tagada puistute ühtlasem jagunemine vanusegruppidesse.

Metsade majandamist tutvustatakse kogukonnale täiendavalt infokoosolekutel, mis toimuvad hiljemalt raiele eelneval poolaastal.

- Uus mets pannakse lankidel kasvama hiljemalt kahe aasta jooksul pärast raiet.
- Kõige enne raiutakse metsad, mis on vanemad või mille tervislik seisund on halb.
- Raied planeeritakse selliselt, et raiutaks võimalikult harva.
- Raielangid püütakse sobitada maastikku. Raiete puhul püütakse mitte tükeldada väljakujunenud metsamassiive ning välditakse suurte avatud vaadete tekkimist.
- Lageraie lankidega ei ületata väljakujunenud metsaradasid ja teid.
- Lageraie puhul jälgitakse selle kõrvale jääva ala olukorda. Uuel langil ei alustata lageraiega enne, kui kõrvaloleval langil kasvab ca 1 meetri kõrgune noor mets.
- Teede ja radade ääres jäetakse lageraie langile tavapärasest rohkem säilikpuid (20–70 tk/ha) või säilikpuude suuremaid gruppe.
- Noortes ja keskealistes metsades tehakse hooldusraiet vastavalt metsade vajadustele.
- Eriolukordade – tormi- ja muude oluliste metsakahjustuste – tõttu tekkivatest töödest teavitab RMK kogukonda eraldi ning need võivad tuua kavandatud töödesse muudatusi.

III Metsade majandamise kava Narva-Jõesuu linnas aastatel 2020–2030

Arvestades majanduspiirangutega ja majandatava metsa vanuselist ja puuliigilist koosseisu ning kasvutingimusi, planeerime Narva-Jõesuu linna ümbruses kasvavate riigimetsade järkjärguliseks uuendamiseks teha lähema 10 aasta jooksul erinevaid raieid kokku 87 ha (tabel 2).

Tabel 2. Raiete pindala hektarites (ha) Narva-Jõesuu linna riigimetsades 2020-2030.

	Aegjätkne raie	Lageraie	Kokku
2021	24	22	46
2027	23	22	44
Kokku	47	44	91

Tabel 2.1. Raiete pindala hektarites (ha) Narva-Jõesuu linna riigimetsades 2020-2030. Täpsustatud 2021.

	Aegjätkne raie	Lageraie	Kokku
2021	24	21	45
2027	23	19	42
Kokku	47	40	87

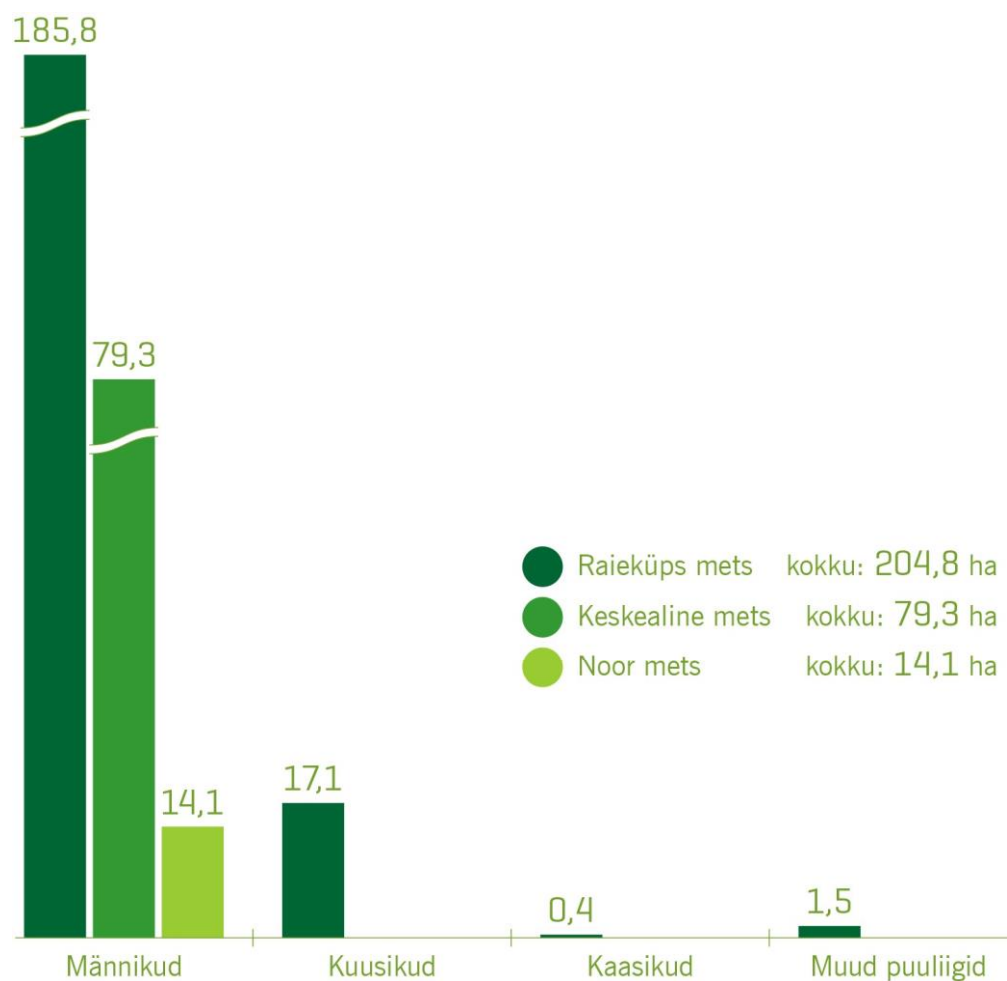
Ülevaatlikkuse ja raieplaanide näitlikustamise lihtsustamiseks oleme metsad jaganud kaheks piirkonnaks:

1. Auga parkmets (Auga tänava pikendusest Narva jõe poole jääv mets)
2. Auga mets (Auga tänava pikendusest Sillamäe poole jääv mets)

Piirkonnad on oma looduslike tingimuste ja metsade iseloomu tõttu erinevad, mistõttu arvestame raiete kavandamisele just selle piirkonna eripärasid.

1. AUGA PARKMETSJA PIIRKOND

Auga parkmetsa riigimetsamaa enamuse moodustavad raieküpsed männikud. Senise vähese metsade majandamise tõttu on keskealiste metsade osakaal väike ning noored metsad puuduvad pea täielikult (joonis 4).

Joonis 4. Metsamaa jagunemine hektarites (ha) puuliikide ja vanuse lõikes Aaga parkmetsas.

Auga parkmetsas on raieküpseid metsi märgatavalt rohkem kui keskealisi ja noori, mistõttu on siia planeeritud uuendusraieid kokku 53,6 ha, mis moodustab 26% raieküpsete metsade pindalast. Looduslikud tingimused lubavad metsade uuendamiseks kasutada valdavalt turberaie liiki – aegjärgset raiet, kus uuendatav mets raiutakse hajali paiknevate üksikpuudena kahe või kolme raiejärguga 7 – 20 aasta jooksul. Lageraied on planeeritud vaid sinna, kus turberaie ei taga männile sobilikke kasvutingimusi (tabel 3).

Tabel 3. Raiete maht hektarites (ha) Aaga parkmetsas.

	Aegjärgne raie	Lageraie	Kokku
2021	23,9	5,3	29,2
2027	22,7		22,7
Kokku	46,6	5,3	51,9

Tabel 3.1. Raiete maht hektarites (ha) Auga parkmetsas. Täpsustatud 2021.

	Aegjärgne raie	Lageraie	Kokku
2021	23,8	7,1	30,9
2027	22,7		22,7
Kokku	46,5	7,1	53,6

Raied plaanime Auga parkmetsas teha 2021. ja 2027. aastal (kaart Auga parkmetsa uuendusraied, tabel 4).

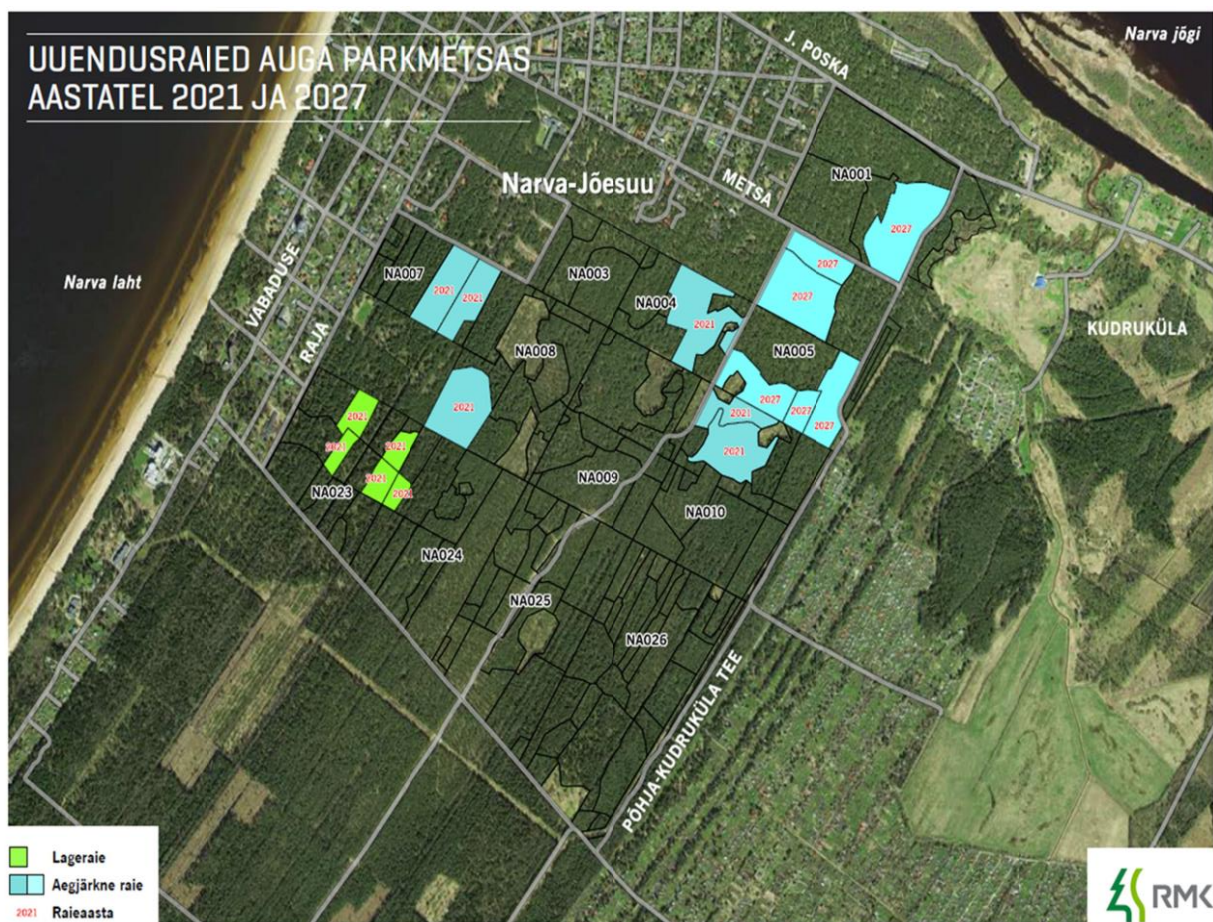
Tabel 4. Raiete nimekiri koos uuendatava puuliigiga Auga parkmetsas.

Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Raieaasta	Uuendatav puuliik	Pindala, ha
NA010	3	Männikud	Aegjärgne raie	2021	Mänd	4,5
NA010	1	Männikud	Aegjärgne raie	2021	Mänd	2,1
NA008	10	Männikud	Aegjärgne raie	2021	Mänd	4,8
NA007	6	Männikud	Aegjärgne raie	2021	Mänd	2,8
NA007	5	Männikud	Aegjärgne raie	2021	Mänd	3,5
NA004	8	Männikud	Aegjärgne raie	2021	Mänd	6,1
NA024	3	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	0,7
NA023	12	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,2

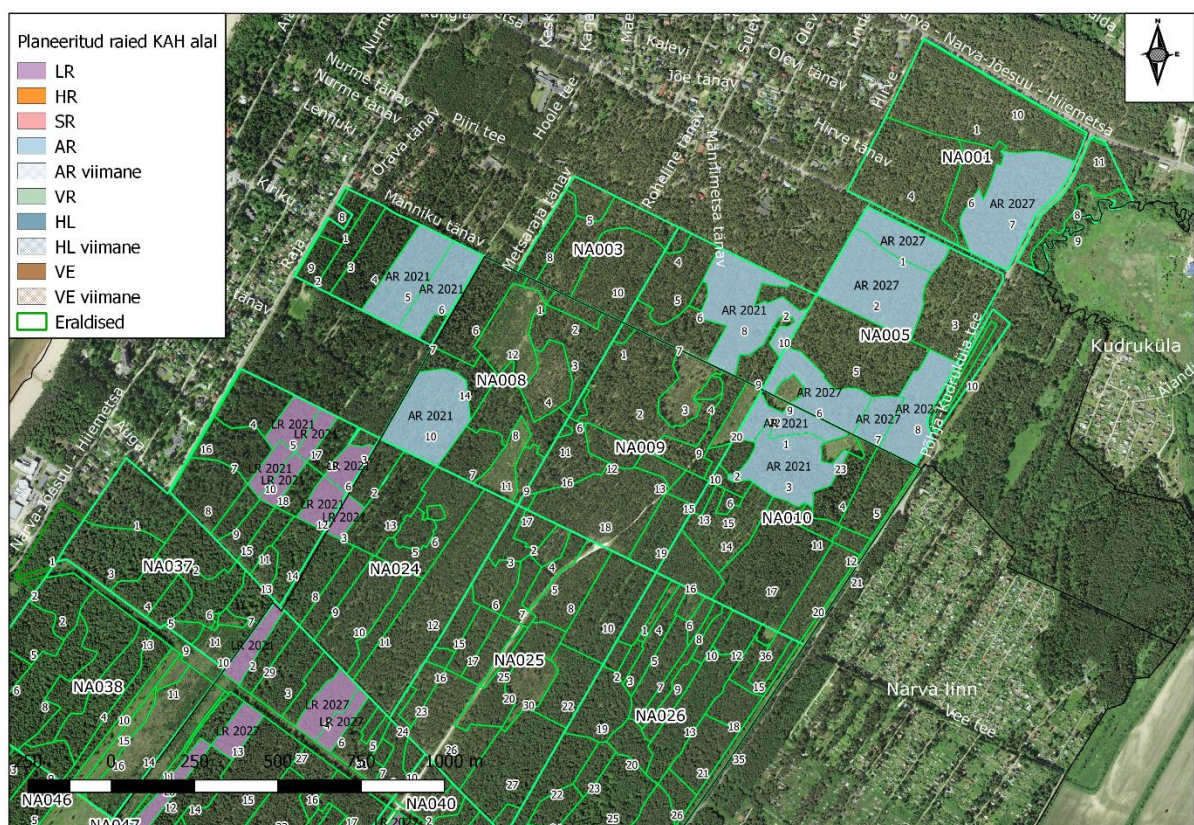
NA023	10	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	0,9
NA023	6	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,1
NA023	5	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,4
NA001	7	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	6,4
NA005	8	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	3,2
NA005	7	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	1,3
NA005	6	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	3,3
NA005	2	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	6,1
NA005	1	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	2,4

Tabel 4.1. Raiete nimekiri koos uuendatava puuliigiga Auga parkmetsas. Täpsustatud 2021

Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Raieaasta	Uuendatav puuliik	Pindala, ha
NA010	3	Männikud	Aegjarkne raie	2021	Mänd	4,5
NA010	1	Männikud	Aegjarkne raie	2021	Mänd	2,1
NA008	10	Männikud	Aegjarkne raie	2021	Mänd	4,9
NA007	6	Männikud	Aegjarkne raie	2021	Mänd	2,8
NA007	5	Männikud	Aegjarkne raie	2021	Mänd	3,5
NA004	8	Männikud	Aegjarkne raie	2021	Mänd	6,0
NA024	3	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	0,7
NA023	18	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	0,9
NA023	17	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	0,8
NA023	12	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,2
NA023	10	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	0,9
NA023	6	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,1
NA023	5	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,5
NA001	7	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	6,4
NA005	8	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	3,2
NA005	7	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	1,3
NA005	6	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	3,3
NA005	2	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	6,1
NA005	1	Männikud	Aegjarkne raie	2027	Mänd	2,4

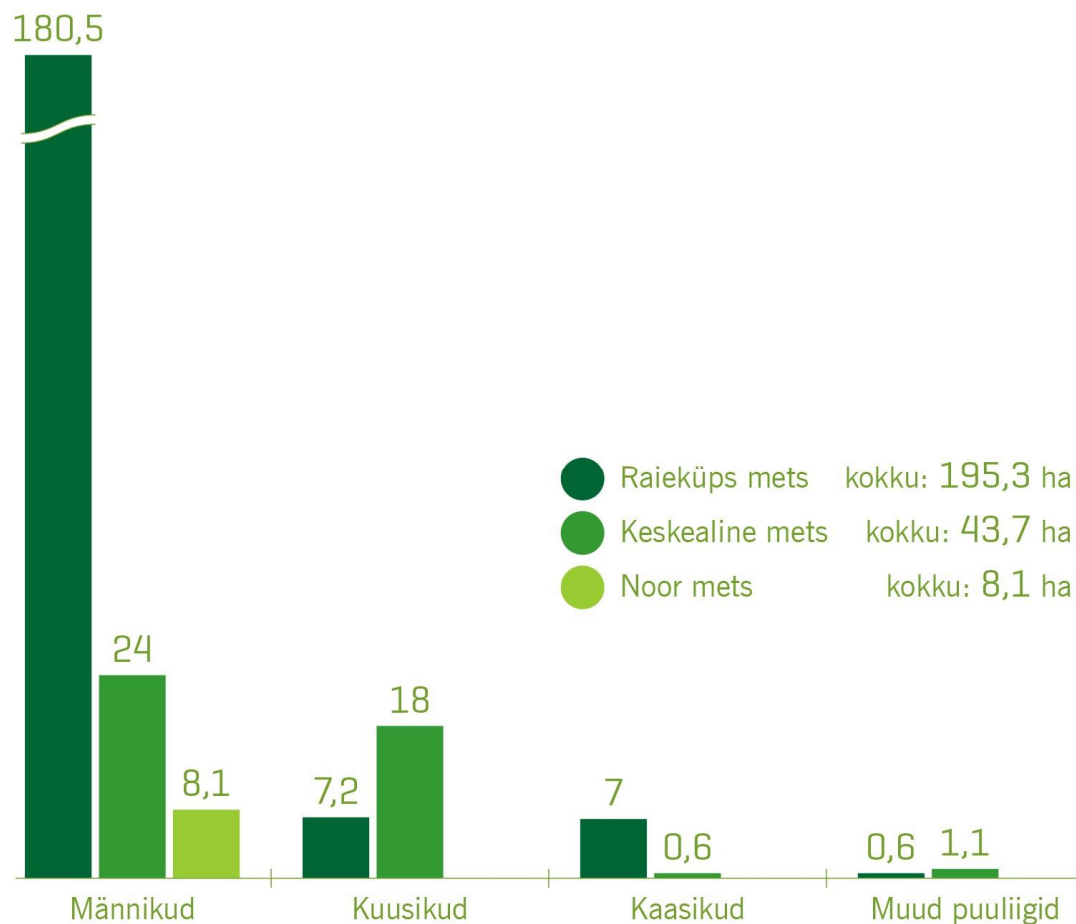

Täpsustatud 2021

2. AUGA METSA PIIRKOND

Auga metsa riigimetsamaa enamuse moodustavad raieküpsed männikud. Senise vähese metsade majandamise tõttu on keskealiste metsade osakaal väike ning noored metsad puuduvad pea täielikult. (joonis 5).

Joonis 5. Metsamaa jagunemine hektarites (ha) puuliikide ja vanuse lõikes Auga metsas.

Selleks, et võrdsustada puistute vanuselist jaotust, on planeeritud uuendusraieid kokku 33,0 ha, mis moodustab 17% raieküpse metsa pindalast. Kasvukohatingimuste poolest on Auga mets viljakas, mistõttu on uuendamiseks vaja kasutada lageraiet. Turberaiet ei ole võimalik siin kasutada, sest vana metsa varjus hoogsalt kasvama hakkav sarapuu ja muu lehtpuuvõsa ei võimalda männitaimel suureks kasvada. Lageraiet plaanime Auga metsas teha 2021. ja 2027. aastal (kaart Auga metsa uuendusraietest, tabel 5 ja 6).

Tabel 5. Raiete maht hektarites (ha) Auga metsas.

Raie aasta	Lageraie	Kokku
2021	17,1	17,1
2027	21,6	21,6
Kokku	38,7	38,7

Tabel 5.1. Raiete maht hektarites (ha) Auga metsas. Täpsustatud 2021.

Raie aasta	Lageraie	Kokku
2021	13,7	13,7
2027	19,3	19,3
Kokku	33,0	33,0

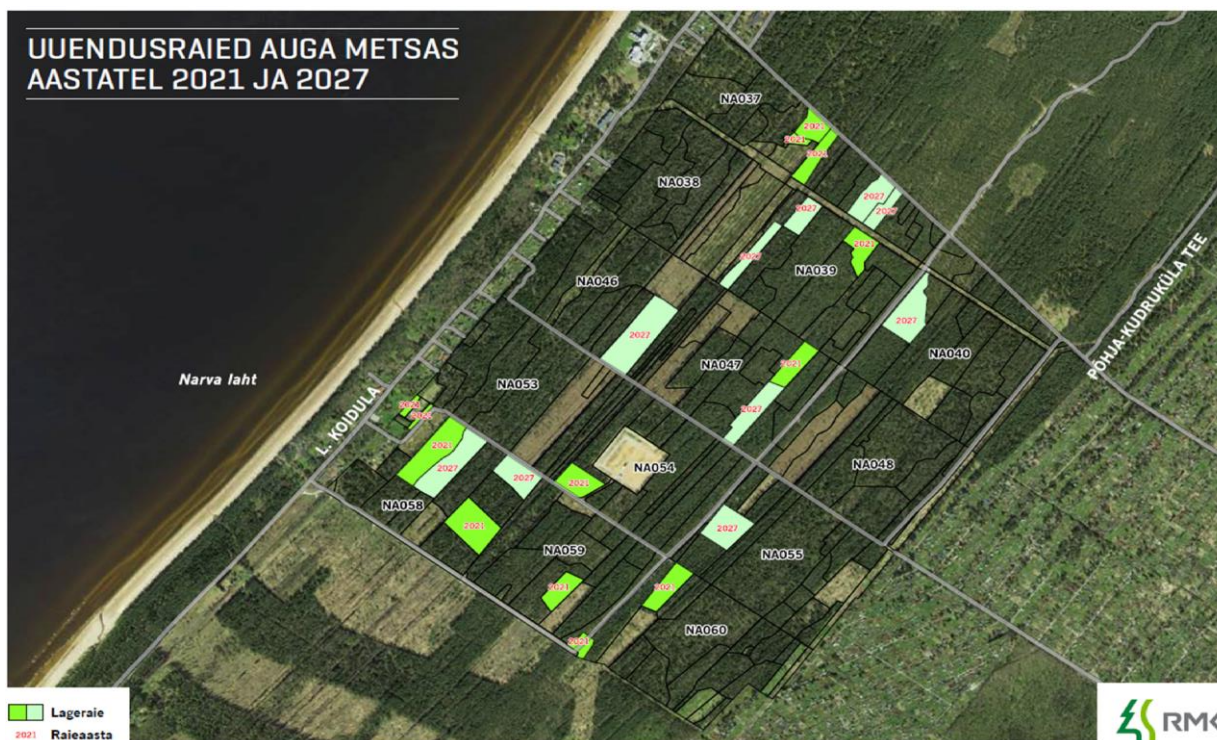
Tabel 6. Raiete nimekiri koos uuendatava puuliigiga Auga metsas.

Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Raieaasta	Uuendatav puuliik	Pindala, ha
NA060	1	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,6
NA059	17	Kaasikud	Lageraie	2021	Mänd	0,6
NA059	10	Kaasikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,3
NA058	19	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	2,9
NA058	16	Muud puuliigid	Lageraie	2021	Kuusk	0,3
NA058	15	Muud puuliigid	Lageraie	2021	Kask	0,3
NA058	3	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	3,0
NA054	5	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,6
NA047	12	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,5

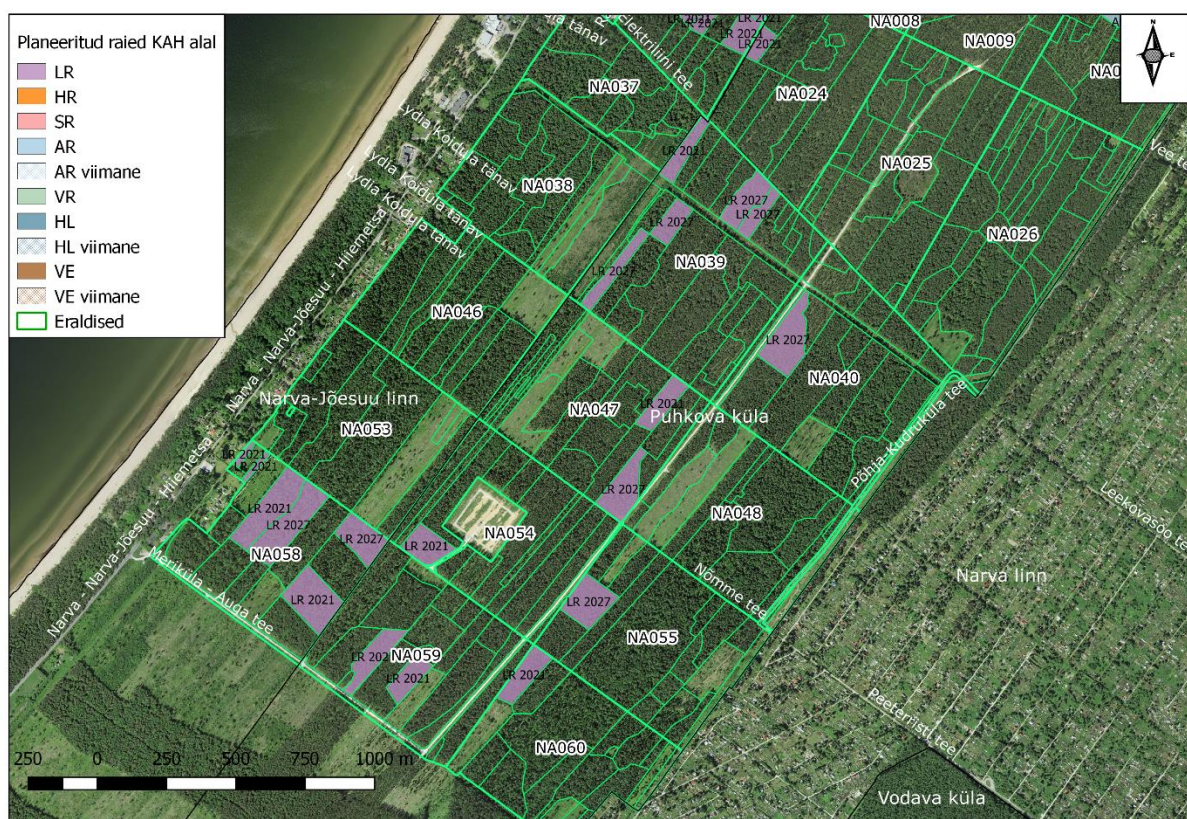
NA039	16	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,5
NA039	2	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,2
NA037	8	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	0,3
NA037	7	Kuusikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,1
NA058	18	Männikud	Lageraie	2027	Kuusk	3,1
NA058	5	Kuusikud	Lageraie	2027	Kuusk	1,9
NA055	2	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	2,2
NA047	17	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	2,1
NA046	10	Kuusikud	Lageraie	2027	Kuusk	4,2
NA040	9	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	2,8
NA039	13	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,2
NA039	12	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,4
NA039	6	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,0
NA039	4	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,7

Tabel 6.1. Raiete nimekiri koos uuendatava puuliigiga Auga metsas. Täpsustatud 2021.

Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Raieaasta	Uuendatav puuliik	Pindala, ha
NA060	1	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,6
NA059	21	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,8
NA059	10	Kaasikud	Lageraie	2021	Kuusk	1,3
NA058	19	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	2,9
NA058	16	Muud puuliigid	Lageraie	2021	Kuusk	0,3
NA058	15	Muud puuliigid	Lageraie	2021	Kask	0,3
NA058	3	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	3,0
NA054	5	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,6
NA047	12	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,5
NA039	2	Männikud	Lageraie	2021	Mänd	1,2
NA058	18	Männikud	Lageraie	2027	Kuusk	3,1
NA058	5	Kuusikud	Lageraie	2027	Kuusk	1,9
NA055	2	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	2,2
NA047	18	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	2,2
NA040	9	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	2,8
NA039	13	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,2
NA039	12	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,4
NA039	6	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,0
NA039	4	Männikud	Lageraie	2027	Mänd	1,7

Täpsustatud 2021

IV Mõisted

Uuendusraiet tehakse puidu saamiseks ja uue metsa kasvatamiseks. RMK soovib säilitada meie metsade liigirikkust ja kasvatada erineva puuliigi puistuid seal, kus nad kasvavad kõige paremini.

Uuendusraie liigid on lageraie, turberaie ja valikraie.

- **Lageraie** korral raiutakse langilt ühe aasta jooksul kõik puud, välja arvatud säilikpuud, mis toetavad elurikkust ja ka looduslikku uuenemist kohapealse seemnega.
- **Turberaie** korral raiutakse mets hajali paiknevate üksikpuude või häiludena pikema aja jooksul. Aegjärgne raie on turberaie liik kus uuendatav mets raiutakse hajali paiknevate üksikpuudena kahe või kolme raiejärguga 7 – 20 aasta jooksul.
- **Valikraiet** tehakse erandjuhtudel, kui seda toetavad looduslikud tingimused ja metsa on võimalik kasvatada ja kasutada püsimetsana. Mets raiutakse üksikute puude ja väikeste häiludena.

Hooldusraiet kasutatakse elujõulise metsa kasvatamiseks.

Hooldusraie liigid on valgustusraie, harvendusraie ja sanitaarraie.

- Nooremates metsades tehakse **valgustusraiet**, mille käigus raiutakse kõik tulevasse suurde metsa mittesobivad puud ja tehakse kasvuruumi eelistatud peapuuliigile.
- Vanemates metsades tehakse **harvendusraiet**, mille käigus tõstetakse metsa väärtust tiheduse reguleerimise teel. Harvendusraiega raiutakse enamusepuuliigi kasvu segavad puud.
- Metsa halvenenud tervisliku seisundi parandamiseks tehakse **sanitaarraiet**.